

Kommentar till en riksstämman

Det finns situationer i politiken – liksom annorstädes – då en ände med förskräckelse är bättre än en förskräckelse utan ände. Moderata samlingspartiet har under åtminstone ett par år haft stora interna svårigheter genom en motsättning inom partipresidiet, vars verkningar spritt sig till snart sagt alla skikt och grupperingar inom partiet. I mitten av oktober stod det klart att oron i hela partiet över valnederlaget var så stor att ett avgörande i partiledarfrågan måste ske. Forsatt splittning framstod för båda sidor som ett värre ont än ett avgörande, som gick de egna bedömningarna emot.

Från den i partiets historia dess bättre unika riksstämman, som avhölls den 14 november, finns några positiva drag att framhålla. De negativa torde göra sig påmind utan kommentarer. För det första undveks en debatt i personfrågorna, som kunnat skapa djup och bestående bitterhet, och, om det velat sig riktigt illa, utvecklats till en politisk debatt, som skadat den allmänna uppslutningen kring det nya partiprogrammet. För det andra gav den nyvalde partiordföranden, Gösta Bohman, klara uttryck för sin vilja att återställa det goda samarbetet inom partiet liksom att fortsätta sin företrädares politik för borgerlig samverkan. Han har rätt att bli trodd på sitt ord. Följer han denna politiska linje finns det förvisso många goda krafter inom partiet, som vill hjälpa honom. På den punkten blir hans egna åtgärder och initiativ bestämmande.

För det tredje visade Yngve Holmberg i sitt avskedstal, där han önskade partiet och det nya presidiet lycka till i det kom-

mande svåra arbetet, av vad virke han är gjord. Till och med hans bittraste politiska motståndare, inom och utom partiet, medgav efteråt att han uppträtt som en god, ja, ridderlig förlorare. Detta är något som bör bidra till att upprätta partiets numera tämligen skamfilade anseende. Traditionen av idealitet och plikt känsla från mer än ett halvt sekels arbete i vårt lands politiska liv har, trots det senaste decenniets uppslitande inre strider först kring de allmänna riktlinjerna för partiets politik och sedan i olika personfrågor, dock inte gått förlorad.

Det gäller för det nya partipresidiet att taga fasta på dessa värden. En annan uppgift är den framtida bilden av partiet inför opinionen. Intet skulle vara mera olyckligt för partiets möjligheter att komma tillbaka som en stark faktor i svensk politik än ett intryck att riksstämmans resultat innebär en återgång till en mera isolerad politik av 1950-talets märke. Å andra sidan har partiet i sitt program en bred plattform för utvecklande av konstruktiva idéer om framtidens samhälle, en plattform som kan och bör energiskt utnyttjas. Ett återfall i föråldrade politiska positioner skulle sannolikt skapa nya tendenser till splittring inom partiet och försvaga den demokratiska oppositionens nu bildade enhetsfront. Dessbättre har den nye partiledaren bestämt uttalat sig mot en dylik politisk linje. Ett intensivt engagemang för att ytterligare bredda och fördjupa programmet samt bättre åskådliggöra det genom konkreta förslag är då av högsta vikt. Särskilt är en mera begriplig och i detalj klargörande bild av hur par-

tiet vill förverkliga sitt krav på spridning av äganderätten nödvändig. Sådana åtgärder skulle förvisso frigöra partiet till nytt hopp och nya ansträngningar utåt såväl som inåt.

Både hrr Bohman och Staffan Burenstam Linder är framstående experter inom den ekonomiska politikens fält. De står nu inför den tacksamma uppgiften att säga sanningen till det svenska folket om hur vårt land oavslåligt försvagas ekonomiskt genom en både feg och kortsynt socialdemokratisk politik och att anvisa de nödvändiga botemedlen. Dessa måste syfta till att skapa ett bättre klimat för företaget i allmänhet och därmed för exploatering i Sverige av de i strid flod kommande tekniska innovationerna, så att vi inte förblöder genom att tekniskt och ekonomiskt kunnande strömmar ur landet. Att dylika botemedel måste konstrueras på ett sådant sätt att de förstås och accepteras av de sto-

ra företagar-, tjänstemanna- och arbetargrupper, som nu trycks ner av huvudlöst utformade marginalskatter, säger sig självt. Det kommer inte att dröja länge innan förbittringen inom dessa grupper mot skatteutsugningen genom hr Strängs sk sociala skattereform i kombination med inflationen blir allmän.

Att rätt forma partiets ekonomiska politik så att dess i grunden progressiva och socialt välfärdsskapande karaktär blir åskådliggjord, är därför en av de första uppgifter, som den nya partiledningen har att lösa. Kraftfulla insatser här, liksom på andra därmed sammanhängande politiska områden av central karaktär, t ex undervisningspolitiken, borde inom kort tid kunna förstärka den lojalitet, som man i varje demokratiskt parti är skyldig de personer, vilka i demokratisk ordning givits förtroendet att ytterst ansvara för partiarbetets inriktning.